

Mechatronics Cluster Denmark

Nyhedsbrev

Udgave nr. 8 – September 2009

Kære læsere af mekatronikklyngens nyhedsbrev.

I dette nyhedsbrev kan du læse om

- CleanTech på agendaen – Mekatronikklyngen arbejder på strategien for området
- MCI's højtprofilerede forskningsprojekt MAD MADS 1 søger sponsorer og samarbejdspartnere
- Nyt udstyr åbner strategiske samarbejds muligheder med CPD
- LEAN Netværk starter 1. oktober
- Mechatronics Cluster Hamburg i støbeskeen

...og andre spændende projekter og møder på vej. God fornøjelse.

Klyngenyt! Samarbejder og nye initiativer

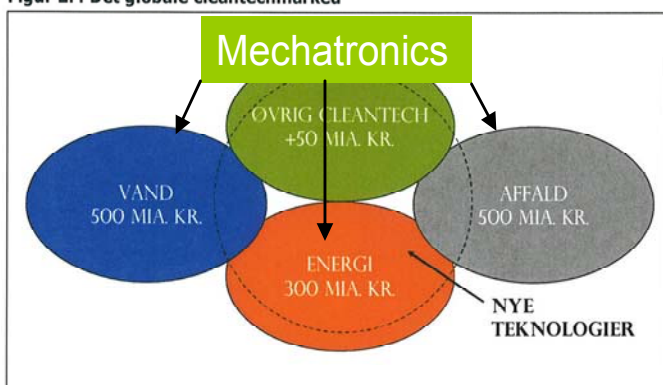
Mekatronikklyngen, KVCA og mange andre arbejder på et strategisk oplæg for ny klyngedannelse indenfor Cleantech.

Mekatronikklyngen har gennem de seneste måneder arbejdet bredt sammen med de primære CleanTech interessenter i Sønderborg området, på at afdække mulighederne for at etablere en egentlig CleanTech klynge, eller udvide de bestående klynger til at favne mulighederne bredere.

Kernegruppen bag arbejdet har været SDU/MCI, CSI, CFE/Mekatronikklyngen, KVCA, Project Zero, Danfoss, herunder Solar Inverters, Sloth Møller rådgivende ingeniører, og Sønderborg Kommune som har inspireret til hele processen.

Den indledende analyse viser med al tydelighed, at cleantech både er, og fortsat bliver den primære driver for fremtidens vækst, både i værdi og ikke mindst i forhold til jobskabelse. De grundlæggende markedsmæssige drivere er den stigende velfærd og dermed efterspørgsel efter energi, den stigende mangel på ressourcer både indenfor vand og energi (fossile brændstoffer), og ikke mindst det politiske commitment til at gøre noget ved klimaproblematikken, som afstedkommer massive investeringer i CO2 besparende teknologi gennem de næste årtier. Det interessante er, hvilke muligheder det rummer for klyngedannelse og dermed for synergi og kommerciel vækst i området.

Figur 2.4 Det globale cleantechmarked

Kilde: Cleantech Group og Clean Edge

Globalt set er de pt. største cleantech segmenter Vand og Affaldshåndtering. De bliver dog hurtigt overhalet af udviklingen indenfor Vedvarende Energi, som specielt indenfor PV, Vind og biofuels forventes at fortsætte sit boom. Derudover er der et 4. ben som består i energiefficiens etc., hvor den Sønderborgbaserede industri står helt centralt, med sin styrkeposition indenfor mekatronik. Næst efter Vind, er energibesparelse, styring og måling over en bred kam det største danske eksportsegment.

Centralt i arbejdsgruppens tanker står, at man med fordel kan søge at trække vores world class mekatronik kompetencer, over i attraktive vækst segmenter for hurtigt at kapitalisere på vores bestående viden, samt fremme de spirende klyngeinitiativer indenfor f.eks. PV (solenergi) ved en bredere funderet klyngesatsning, som inkluderer de bestående initiativer.

Kriterier for klyngedannelse – hvad er udgangspunktet?

Samspil mellem bestående styrker indenfor forskning / uddannelse, erhvervsliv og ikke mindst den ofte offentligt drevne efterpørgsel er vigtig. Dernæst skal en evt. satsning enten være unik, eller spille sammen med nationale initiativer. Og, så skal der være relativ kort vej til de kommercielle resultater.

Strategien fremadrettet - er der en vej?

Ja det er der. Region Syddanmark analyserer markedet og muligheden på næsten samme måde, og der er ingen tvivl om, at energiteknologi/teknik er blandt deres primære fokusområder. Det åbner muligheder for skala i en satsning.

Samtidig er der blandt områdets bestående klyngeinitiativer stor vilje til at søge synergier hvor det giver mening. Med nye klyngeinitiativer på vej, arbejder gruppen derfor videre på et oplæg for en sammentænkning af områdets klyngesatsninger, som også kunne blive central i forhold til at indgå som omdrejningspunkt og infrastruktur for en større satsning fra Region Syddanmarks side.

ENERGIRIGTIG MINERYDNING projektet godkendt: Budget 7 mio. kroner.

Mekatronikklyngen var vært og matchmaker omkring ”energirigtig minerydning” for godt et års tid siden sammen med det Syddanske EU kontor i Bruxelles. Projektet er nu endeligt godkendt. Med et budget på knap 7 mio. kroner, vil projektet med Mads Clausen Instituttet som leadpartner på brugerdreven innovation, udvikle en færdig løsning til Folkekirkens Nødhjælp. Udover MCI, indgår Hannemann Engineering, Kobbervarefabrikken – Solenergi og SunSil fra området, udover Aalborg Universitet.

Mechatronics Cluster ...Hamburg!

Mekatronikklyngen havde her i september besøg af et nystartet initiativ, som med udgangspunkt i industrien rundt omkring Hamburg og ikke mindst Airbus fabrikkerne, er udset til at danne det 4. Mechatronics Cluster i Tyskland. Organiseringen af klyngen sker med base i den private Fachhochschule21, der netop nu starter det første hold af mechatronics bachelorer op.

Den lille delegation besøgte og fik input fra KVCA, Mekatronikklyngen, SDU/MCI, og Center for Product Development. Der er skabt gode relationer, som åbner muligheder for rekruttering til master uddannelserne på MCI, samt for samarbejde og kobling af projekter mellem klyngernes medlemsvirksomheder.

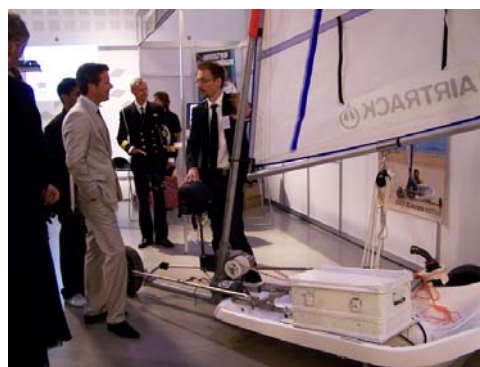
Forskning & Vidensdeling – Kort nyt fra Mads Clausen Instituttet

Forskningsprojekt CyberSailing søger virksomheders involvering

MadMads One er et research projekt under Cybersailing projektet som blev startet af Mads Clausen Instituttet. Cybersailing’s hensigt er at udvikle autopiloter. MadMads One er en landyacht der bruges til at teste principperne som udvikles under forskningen. En landyacht bruger de samme principper som en sejlbåd, men er noget nemmere at teste, da man ikke skal i vandet hele tiden.

I udviklingen af autopiloten, skal der bruges en del dyre komponenter, og derfor søger vi i øjeblikket samarbejdspartnere der kan hjælpe enten med penge til at købe disse for, eller med sponsorering af komponenter der er relevante for projektet. Vi vil også gerne have hjælp på videns-siden, hvis der er nogle der ligger inde med ekspert viden om vind, eller sensorer som ligner dem vi skal bruge.

Læs mere på www.sdu.dk/mci/cybersailing

HKH Kronprins Frederik introduceres til CyberSailing projektet under BGY09 af Jerome Jeffrey fra SDU/MCI

What we need:

Hardware:	Inertial Measurement Unit fra Xsen (Indeholder alle sensorer vi skal bruge):	30.000 kr
Mechanics:	Sejl løsning bestående af aktuator LA36 fra Linak, pipes for wiring and sail:	10.000 kr
	Casings for batterier og C-Rio:	2.000 kr
	Sejl	5.000 kr
	Emergency takeover	5.000 kr
Interface:	Netbook med touchscreen (eller lign.)	5.000 kr
	Casing til udstyret	500 kr
Software:	Modul til C-Rio	7.500 kr

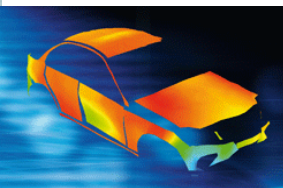
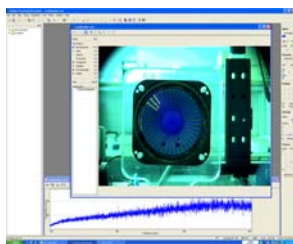
Alle priser er overslag

Nyt Spændende udstyr åbner nye muligheder for samarbejde!

Scanning Laser Doppler Vibrometer: Center for Product Development (CPD) har i forbindelse med et Højteknologifond projekt anskaffet et Scanning Laser Doppler Vibrometer (SLDV). Udstyret er i stand til at måle svingninger med udsvingamplituder fra millimeter størrelse og helt ned til brøkdeler af en nanometer. Udstyret kan placere fra 1 til 250 000 målepunkter strategisk fordelt på et emne.

Samtlige målepunkter scannes, det enkelte målepunktets svingningsforløb aflæses, og det samlede resultat sammensættes til et svingningsforløb der viser fladen/emnets svingningsforløb. Udstyret kan måle på arealer fra ca. 1 kvadratmillimeter og op til flere kvadratmeter. Takket være den indbyggede optik er måleafstanden fra 0.4 meter til 5 meter. Det anskaffede udstyr kan udbygges med en række ekstraudstyr, der forøger frekvensområdet, gør det muligt at måle på emner i mikrometer området, eller gør det muligt samtidigt at lave en 3D scanning af et emne til fastlæggelse af emnets geometri.

CPD ønsker at anvende udstyret i udviklingsprojekter i samarbejde med virksomheder i området. CPD vil i de kommende udgaver oplyse om anvendelser af interesse for Mechatronics Cluster DK. Nærmere oplysninger ved Niels Lervad Andersen på 6550 1614 / nla@mci.sdu.dk

ERFA mødedatoer oktober og november 2009

1. oktober: Netværksgruppen SDR Udviklingsprocesser

Tid og sted: Danfoss Solar Inverters, 8.00 -10.30. Tema: ”Innovation og idé-styring i praksis. Tilmelding Kurt S. Frederichsen, ksf@cfsi.dk eller 73 47 70 05

1. oktober LEAN netværk første møde: Alslon lokale M301.

Første modul af LEAN start kurset / netværket bliver et introduktionskursus, hvor resten af forløbet præsenteres og konkretiseres.

6. oktober - Hardware Forum på Alslon:

Tilmelding cfe@cfe.dk. Følg løbende opdateringer af dagsordenen på kommende møder via <http://www.mechatronics.dk/pages/id99.asp>

20. oktober: Projektleder Netværksgruppen

Mødet afholdes ved RoseTechnology v. Mark Madsen klokken 14.00. For deltagelse i gruppen kontakt netværksleder Christian Pfeiffer Jensen fra OJ Electronics A/S på 74 12 75 22.

November - Supply Chain ERFA om ”Supply Risc”

Næste møde afholdes i november – og bygger videre på arbejdet med Risc Management i Supply Chainen, herunder afdækning af leverandør risiko. Kontakt Jette Nørup fra RoseSolutions A/S på 73 12 42 55 for deltagelse.

November HR netværksgruppen: Næste møde afholdes ved Siemens Flow Instruments. Dato tilgår.

Tema: Konflikthåndtering og motivation af medarbejdere i krisetider. Tilmelding på ssm@cfe.dk